

III

(Förberedande akter)

EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

EESK:S 508:E PLENARSESSION DEN 27–28 MAJ 2015

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning

[COM(2015) 135 final – 2015/0068 (CNS)]

och Förslag till rådets direktiv om upphävande av rådets direktiv 2003/48/EG

[COM(2015) 129 final – 2015/0065 (CNS)]

(2015/C 332/07)

Huvudföredragande: Petru Sorin DANDEA

Den 31 mars 2015 beslutade Europeiska unionens råd att i enlighet med artikel 115 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt rådfråga Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om

Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU när det gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar på skatteområdet

[COM(2015) 135 final – 2015/0068 CNS]

och

Förslag till rådets direktiv om upphävande av rådets direktiv 2003/48/EG

[COM(2015) 129 final – 2015/0065 (CNS)].

Den 17 mars 2015 beslutade kommitténs presidium att ge facksektionen för Ekonomiska och monetära unionen, ekonomisk och social sammanhållning i uppdrag att utarbeta ett yttrande i ärendet.

Med tanke på ärendets brådskande karaktär utnämnde kommittén vid sin 508:e plenarsession den 27 och 28 maj 2015 (sammanträdet den 27 maj 2015) Petru Sorin Dandea till huvudföredragande och antog följande yttrande med 148 röster för, 11 röster emot och 15 nedlagda röster.

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 EESK välkomnar kommissionens förslag till direktiv, genom vilket man fortsätter att genomföra åtgärderna i handlingsplanen för att stärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ COM(2012) 722 final – En handlingsplan för att stärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande.

1.2 EESK ställer sig bakom att upplysningar om förhandsbesked i gränsöverskridande skattefrågor och förhandsbesked om prissättning ska tas med i den mekanism för obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar som fastställs i rådets direktiv 2011/16/EU, eftersom de i vissa fall utnyttjas av företag med gränsöverskridande verksamhet för att inrätta strukturer som leder till att skattebasen i medlemsstaterna urholkas och undergräver den inre marknadens effektivitet.

1.3 EESK motsätter sig lagligt skatteundandragande, som utan att vara olagligt är omoraliskt eftersom det gör att företag som ägnar sig åt det i absoluta tal betalar mycket lägre skatt än privatpersoner eller små och medelstora företag.

1.4 EESK anser att åtgärderna i förslaget till direktiv kan leda till en betydande minskning av medlemsstaternas inkomstbortfall, och rekommenderar därför att de antas så snart som möjligt.

1.5 Upplysningar om förhandsbesked i skattefrågor och förhandsbesked om prissättning är mycket viktiga och kan hjälpa medlemsstaterna att upptäcka artificiella transaktioner. EESK vill dock fästa uppmärksamheten på att det i många fall kan visa sig bli svårt att juridiskt beteckna en transaktion som artificiell. Därför rekommenderar vi medlemsstaterna att göra insatser för att införliva bestämmelserna i förslaget till direktiv så korrekt som möjligt.

1.6 EESK rekommenderar kommissionen att intensifiera sina förhandlingsinsatser inom OECD för att Beps-standarderna (urholkning av skattebasen och överföring av vinster) ska antas och för att den ska innehålla bestämmelserna i förslaget till direktiv. Beps-standarderna och OECD:s standard för obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar kommer att bli de mest användbara instrumenten för att bekämpa skattebedrägeri och skatteundandragande på global nivå.

1.7 EESK välkomnar kommissionens förslag om att upphäva rådets direktiv 2003/48/EG om beskattning av inkomster från sparande ("direktivet om skatt på sparande"). Rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av rådets direktiv 2011/16/EU gäller för alla finansiella produkter, även de som omfattas av direktivet om skatt på sparande. Det föreslagna upphävandet syftar till att undvika att två standarder tillämpas parallellt och till att förenkla bestämmelserna.

2. Kommissionens förslag

2.1 Den 18 mars 2015 lade kommissionen fram tre dokument⁽²⁾ som syftar till att genomföra åtgärderna i handlingsplanen för att stärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande⁽³⁾. Det första dokumentet, COM(2015) 135 final, är ett förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Det andra är ett meddelande, COM(2015) 136 final, där det redogörs för framstegen när det gäller skattetransparens och de åtgärder som kommissionen planerar för att öka den. Det tredje dokumentet, COM(2015) 129 final, är ett förslag till rådets direktiv om upphävande av direktiv 2003/48/EG (om beskattning av inkomster från sparande, kallat "direktivet om skatt på sparande").

2.2 Med förslaget till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU vill kommissionen säkerställa ett övergripande och ändamålsenligt administrativt samarbete mellan skattemyndigheter genom ett obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar om förhandsbesked i gränsöverskridande skattefrågor och förhandsbesked om prissättning som används av företag. Denna praxis kan i vissa fall leda till en låg beskattningsnivå i den medlemsstat som lämnar beskedet och kan således kraftigt minska den inkomst som ska beskattas i andra berörda medlemsstater.

⁽²⁾ COM(2015) 135 final – Förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning.
COM(2015) 136 final – Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om skattetransparens för att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande.

COM(2015) 129 final – Förslag till rådets direktiv om upphävande av rådets direktiv 2003/48/EG.

⁽³⁾ COM(2012) 722 final – En handlingsplan för att stärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande.

2.3 Förslaget till rådets direktiv om upphävande av rådets direktiv 2003/48/EG (om beskattning av inkomster från sparande, kallat "direktivet om skatt på sparande") är nödvändigt efter antagandet den 9 december 2014 av rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning, som i EU-lagstiftningen genomför den globala standarden för automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton, eftersom detta direktiv också kommer att gälla för sparande utöver övriga former av inkomster. Därför bör direktivet om skatt på sparande upphävas för att undvika att två standarder tillämpas parallellt, vilket även skulle innebära en ytterligare och oproportionerlig administrativ börda för företagen.

2.4 I meddelandet från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om skattetransparens för att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande redogörs det för framstegen i genomförandet av åtgärderna i handlingsplanen för att stärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande. Kommissionen lägger också fram åtgärder som skulle kunna genomföras i framtiden.

3. Allmänna kommentarer

3.1 Genom att lägga fram ett förslag till direktiv om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning fortsätter kommissionen att genomföra åtgärderna i handlingsplanen för att stärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande, som man lade fram i slutet av 2012 på begäran av rådet. I sitt yttrande⁽⁴⁾ välkomnade EESK handlingsplanen och gav sitt stöd till kommissionen i kampen mot denna praxis, som påverkar den inre marknaden negativt.

3.2 Förslaget till direktiv syftar till att utvidga de kategorier av upplysningar som är föremål för obligatoriskt automatiskt utbyte till att omfatta upplysningar om förhandsbesked i gränsöverskridande skattefrågor och förhandsbesked om prissättning. Företag begär ofta sådana besked från skattemyndigheterna för att få en bekräftelse på att deras affärsverksamhet är laglig. I sig utgör beskederna i skattefrågor inget problem, och de används av många medlemsstater. Ibland utnyttjas de emellertid av företag för att inrätta strukturer som gör att de betalar lägre skatt, vilket leder till att skattebasen i medlemsstaterna urholkas och undergräver den inre marknads effektivitet. EESK ställer sig bakom att dessa upplysningar ska omfattas av obligatoriskt automatiskt utbyte, eftersom medlemsstaterna behöver dem i sina insatser för att bekämpa aggressiv skatteplanering.

3.3 De ändringar som kommissionen rekommenderar kommer också att ge medlemsstaterna möjlighet att upptäcka eventuella strukturer som företag inrättat och som leder till att de nationella skattebaserna urholkas, t.ex. internprissättning som gör att de kan dra nytta av låga skatter på inkomsterna i andra länder än den medlemsstat där dessa inkomster genererades. EESK har flera gånger uttryckt sitt motstånd mot denna praxis, som utan att vara olaglig ändå är omoralisk eftersom den gör att medlemsstaterna ökar beskattningen av små skattebetalare, både företag och privatpersoner, som i slutändan betalar mer i skatt än stora företag i absoluta tal.

3.4 Kommissionen erkänner att lagligt skatteundandragande samt skattebedrägeri och olagligt skatteundandragande har en betydande gränsöverskridande dimension, eftersom dessa företeelser gynnas av globaliseringen och skattebetalarnas ökade rörlighet. EESK anser att åtgärderna i förslaget till direktiv kan leda till en betydande minskning av medlemsstaternas inkomstbortfall, och rekommenderar därför att de antas så snart som möjligt.

3.5 Att sparande tas med i de former av inkomster som omfattas av obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar enligt direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning förenklar regelverket och ökar samtidigt transparensen i beskattningsförfarandet. EESK stöder förslaget till direktiv om upphävande av rådets direktiv 2003/48/EG (om beskattning av inkomster från sparande, kallat "direktivet om skatt på sparande"), vars tillämpningsområde införlivas och utvidgas i rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av direktiv 2011/16/EU vad gäller obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar i fråga om beskattning.

⁽⁴⁾ Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om "Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – En handlingsplan för att stärka kampen mot skattebedrägeri och skatteundandragande" (EUT C 198, 10.7.2013, s. 34).

4. Särskilda kommentarer

4.1 Den aggressiva skatteplanering som uppmuntras av vissa företag med gränsöverskridande verksamhet orsakar förluster i medlemsstaternas budgetar på flera hundra miljarder euro per år. EESK ställer sig bakom att de nationella förvaltningarnas förhandsbesked i skattefrågor och förhandsbesked om prissättning ska tas med i den kategori av upplysningar som omfattas av obligatoriskt automatiskt utbyte enligt artikel 8.5 a i direktiv 2011/16/EU, och anser dessutom att denna ändring är nödvändig för att öka skattransparensen och bekämpa denna skadliga företeelse.

4.2 Att medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i förslaget till direktiv kommer att ha tillgång till upplysningar om dessa två typer av besked utgör dock ingen garanti för att de strukturer som företag använder sig av för att undvika att betala skatt kommer att undanröjas. I de flesta fall utnyttjar dessa strukturer luckor i medlemsstaternas lagstiftning eller skillnader mellan dem. EESK rekommenderar kommissionen och medlemsstaterna att fortsätta arbetet med att förenkla och harmonisera det gällande regelverket på både europeisk och nationell nivå.

4.3 Upplysningar om förhandsbesked i skattefrågor och förhandsbesked om prissättning är mycket viktiga och kan hjälpa medlemsstaterna att upptäcka artificiella transaktioner. Tack vare genomförandet av den allmänna bestämmelse mot missbruk som föreskrivs i direktiv 2011/96/EU (om ett gemensamt beskattningssystem för moderbolag och dotterbolag hemmahörande i olika medlemsstater) kommer medlemsstaterna att kunna återvinna skatteintäkter som gått förlorade till följd av en artificiell transaktion. EESK vill dock fästa uppmärksamheten på att det i många fall kan visa sig bli svårt att juridiskt beteckna en transaktion som artificiell.

4.4 EESK upprepar sitt förslag från ett tidigare yttrande om att medlemsstaterna bör inrätta ett förfarande för att förbjuda tillgång till offentliga medel och EU-medel för företag som uppmuntrar lagligt skatteundandragande eller som bedriver sin verksamhet via territorier som är kända som skatteparadis.

4.5 Med tanke på den stora mängd upplysningar som kommer att omfattas av obligatoriskt automatiskt utbyte eftersom nya typer av upplysningar kommer att läggas till dem som redan omfattas av artikel 8 i direktivet, rekommenderar EESK medlemsstaterna att sörja för de personal- och it-resurser som krävs för ett korrekt genomförande av bestämmelserna i förslaget till direktiv. Kommittén anser dessutom att personalen vid de nationella skattemyndigheterna med ansvar för obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar måste få utbildning i korrekt användning av de formulär som ska fastställas tillsammans med kommissionen och som ska underlätta utbytet av upplysningar och registrering av dessa upplysningar i det framtida centrala register som kommissionen ska förvalta.

4.6 Efter de ändringar som gjordes 2013 och de ändringar som rekommenderas i det aktuella förslaget till direktiv föreskrivs i direktiv 2011/16/EU utbyte av upplysningar beträffande alla de viktigaste typerna av inkomster för fysiska personer och i ännu större utsträckning för juridiska personer. Detta innebär att medlemsstaterna kommer att förfoga över upplysningar om inkomster som genererats i Europeiska unionen. De strukturer som inrättas av företag som uppmuntrar aggressiv skatteplanering omfattar ofta också länder eller territorier utanför EU. Om kommissionens förslag i det aktuella direktivförslaget är mer långtgående än utkastet till Beps-standard (urholkning av skattebasen och överföring av vinster) i de pågående OECD-förhandlingarna, rekommenderar EESK att kommissionen och medlemsstaterna ska intensifiera sina samarbetsinsatser så att Beps-standarderna och standarderna för obligatoriskt automatiskt utbyte av upplysningar verkligen blir globala standarder.

4.7 EESK välkomnar kommissionens förslag om att upphäva rådets direktiv 2003/48/EG om beskattning av inkomster från sparande ("direktivet om skatt på sparande"). Såsom vi förklarar ovan gäller rådets direktiv 2014/107/EU om ändring av rådets direktiv 2011/16/EU för alla finansiella produkter, även de som omfattas av direktivet om skatt på sparande. Syftet med det aktuella förslaget till direktiv är att förhindra att två standarder tillämpas parallellt på utbyte av upplysningar om finansiella konton. Detta kommer att göra skattebestämmelserna enklare och mer transparenta.

Bryssel den 27 maj 2015.

Henri MALOSSE
*Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande*